

ÅRSPLAN FOR GLITTRE BARNEHAGE SA 2023- 2024

Utvikling i trygge rammer-
sammen om en god barndom

Om Glittre barnehage

I Glittre barnehage står en faglig, velfundert og engasjert personalgruppe klar til å ta imot ditt barn og gi det de beste vilkår for utvikling og læring - hver dag. Du som foresatt har medinnflytelse på utviklingen i Glittre barnehage. Vi har et aktivt styre, og tett samarbeid med ledelsen som streber mot kontinuerlig nytenkning og kontinuerlig utvikling av institusjonen og rammene til fordel for alle barn. Glittre barnehage er omgitt av natur på alle kanter og holder til i naturskjønne omgivelser bak Glittreklinikken. Innenfor gjerdene har vi et fantastisk uteområde med 4 mål tomt. Det er et varierende

terreng som innbyr til lek uten å måtte ta i bruk lekeapparatene som står på uteplassen og barna får fine motoriske utfordringer. I området foran barnehagen har vi en grillhytte. De minste barna har et eget avgrenset uteområde, som oppleves trygt for de minste. I hagen på baksiden av barnehagen har vi en grønnsakshage, bærbusker, epletrær og lavvo. Om vinteren har vi fine ake og skimuligheter i barnehagens uteområde. Barnehagens rammer og uteområder gjør at barnehagen bidrar til at barna får gode opplevelser med friluftsliv hele året. «Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid» (Rp, 2017, s.7).

Glittre satsingsområder:

Barnehagens samfunnsmandat

Å arbeide med barn forplikter og er et stort ansvar. Barnehagen er pålagt å følge lover og retningslinjer, og barnehagens samfunnsmandat stiller store krav til de ansatte og deres arbeid med barn i barnehagen. Stortinget har gitt barnehagen gjennom barnehageloven samfunnsmandat Barnehageloven § 2: *Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift* (Kunnskapsdepartementet, 2017). Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren.

«Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta». «Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter».

Den lovpålagte formålsparagrafen bekrefter hvor viktig det er å være bevisst når det jobbes med inkluderende fellesskap. Dette er et viktig område innenfor kvalitet.

FNs barnekonvensjon

- Alle barn er født frie og er like mye verdt
- Alle barn har rett til å bli hørt og bli tatt hensyn til
- Alle barn har rett til lek, fritid og hvile (FN sambandet, 2018, 2.avsn).

Slik det kommer fram av utvalgte lover fra FNs barnekonvensjon med referanse til FNs barnekonvensjon at det er en nødvendig forutsetning for barns utvikling for å kunne realisere sine potensialer. Personale er bevisst på barnas livskvalitet og at alle er like mye verdt uansett alder og funksjonsnivå. I Glittre jobber vi med å fremme demokrati, og mandatet gjelder også for de yngste barna. Personale skal se barna, vise omsorg, kjærlighet og tilrettelegge. Barn skal få delta i lek, det skal gis rom og rammer for det fysiske miljø i hverdagsaktiviteter og hvor det er rom for å hvile. Det fysiske miljøet,

kompetente omsorgspersoner, barnegruppens størrelse er viktige faktorer for god kvalitet i barnehagen. Dette er med på å fremme barns livskvalitet.

Glittre modellen – trygg tilknytning

Det er nødvendig at barn blir møtt på sine behov der de skaper tilknytning. Emosjonell utvikling kan ha betydning når små barn begynner i barnehagen med tanke på tilknytning til personale. I Glittre har vi et tankesett at det skal legges til rette for trygg tilknytting for hvert enkelt barn. At barn har det godt i eget liv der det å ha gode følelser, kjenne glede, kjærlighet, tilfredshet og det å ha mening, i motsetning til å bli overveldet av vonde følelser. I Glittre har vi fokus på at barna skal oppleve å ha en forutsigbar hverdag, uansett alder og funksjonsnivå. Vi tydeliggjør for barna ved å konkretisere i form av bilder, dagtavler eller andre synlige bilder og symbol kan være med på at å gjøre dagen mer forutsigbar.

Tilvenning i barnehagen handler om barnets første møte med barnehagen, og prosessen barnet og foreldre går igjennom de første dager og uker, der barnet skal venne seg til barnehagemiljøet.

Barn som starter i barnehagen i august eller september får tilbud om åpen barnehage, 1-2 dager i uken i hele juni. Tilbudet er kostnadsfritt.

Vi har blitt inspirert av Jåttåmodellen som vektlegger i mye større grad foreldrenes betydning for barnets tilvenning. Foreldrene er til stede med barnet til å starte med (noen få timer). Her har foreldrene ansvaret for barnet mens det stelles, når det spiser, sover, leker, og under aktiviteter. Etter hvert blir barnet kjent med tilknytningspersonen, og denne overtar mer og mer av omsorgen for

barnet. Forelderen er fortsatt med, og hjelper gjerne til med praktiske oppgaver i barnehagen. Tilknytningspersonen i barnehagen er til stede sammen med forelderen, eventuelt foreldrene, og tilknytningspersonen observerer hvordan barnet reagerer, og likeså hvordan foreldrene møter barnet. På denne måten blir foreldrene også mer kjent med barnehagens organisering, og oppnår både mer realistiske forventninger og større grad av trygghet. Dette får store positive ringvirkninger for det videre foreldresamarbeidet, noe som igjen fører til at større trygghet for barna. Ved å ta i bruk Glittremodellen- trygg tilknytning får barna i tilvenningsfasen utdelt en farge og en konkret som for eksempel en konge. Dette følger barnet i tilvenningsprosessen. Dette kalles for grenseobjekt.

Tilvenning er tilpasset barnets behov og tar den tiden det tar for å føle trygghet.

Våre tiltak:

- En i personalet er barnets tilknytningsperson
- Glittremodellen: Barnet får tildelt en farge og et grenseobjekt
- Tilvenning er tilpasset barnets behov og den tar den tiden den tar for å føle trygghet
- Tilbud om åpen barnehage 1-2 dager i uken, kostnadsfritt
- Små barnegrupper. Maks 9/ 10 små barn på avdeling

Overgang barnehage-skole

I Glittre vektlegger vi hvert enkelt barns mulighet til å utvikle allsidig kompetanse som bidrar til å gjøre overgangen mellom barnehage og skole til en positiv opplevelse. Skolestarterne skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole

Barnehagen skal bidra til at barna stoler på egen mestring, har et godt selvbilde, er selvstendige og inkluderende. At barna kan følge beskjeder, løse oppgaver, vise hensyn og vente på tur. Vi har egen førskolegruppe for skolestarterne hvor vi vektlegger arbeid med livsmestring og jobber preventivt mot vold og overgrep.

Våre tiltak:

- Øver på å glede oss over andres suksesser
- Har tilgjengelig materiale til skoleforberedende aktiviteter (spill, tegne/skrivesaker e.l.)
- Personalet setter sørger for at det blir satt inn tiltak for barn som ikke følger normalutvikling

Vi har en lekende og utforskende tilnærming til språk, tekst og matematikk. Skolestarterne får tilbud om tur til Vangen leirskole.

- Overgangsskjema – i samarbeid med foreldre skrives og sendes til respektive skole.
- Egne mål for selvstendighet, sosiale ferdigheter, konflikthåndtering og inkludering.

Kvalitet i Glitre

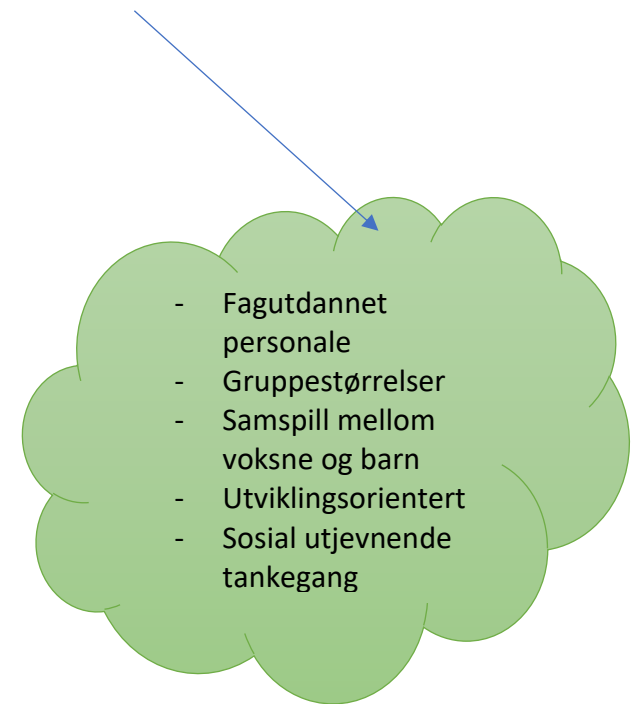
Prosesskvalitet:

Innholds kvalitet:

Strukturell kvalitet:

Språk og kommunikasjon

Å utvikle et godt språk er viktig, en god språkutvikling danner grunnlag for den sosiale, den kognitive så vel som den emosjonelle utviklingen. En god språkutvikling er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap. I samarbeid, lek og samspill trenger barna gode språklige ferdigheter for å kunne uttrykke seg slik de ønsker. Vi i barnehagen skal gi barna en variert og rik språkstimulering ved å være bevisste språklige rollemodeller og bruke språket aktivt i samtaler ved ulike aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Dette kan være ved lesing, samlingsstunder med bruk av konkrete, sang, rim, regler, fortellinger

Våre tiltak:

- Personalet bruker språket aktivt. Vi snakker med- og ikke til.
- Det skapes gode relasjoner mellom barn og voksne der det legges til rette for et godt språkmiljø
- Det brukes alternativt supplerende kommunikasjon som støtte i språket
- Vi er gode lyttere, barna får tid til å uttrykke seg
- Vi hjelper barna med å sette ord på uttrykk og følelser, som deles og bekreftes
- Barn får muligheter for lek med symboler, tegne og skriveaktiviteter med voksenstøtte

og samtaler. Barna skal få god tid og positiv støtte når de ønsker å formidle sine ytringer enten de er verbale eller nonverbale. Hos de minste barna og de barna som ikke har utviklet det verbale språket nok til å uttrykke seg med ord er det viktig å tolke kroppsspråk og sette ord på hva barna uttrykker. Vi skal snakke om språket, bruke det og forklare begreper, så vi kan gi barna mulighet til en helhetlig språkkompetanse. Barnehagen skal legge til rette for at det enkelte barn får gode muligheter til å være med i lek og samspill med andre barn, Dette er den arenaen der barna lærer språket lettest.

- Vi er bevisst hvordan språket brukes gjennom dagen
- Vi bruker konkrete til blant annet sanger og eventyr
- Vi bruker udefinert lekemateriale som er med på å stimulere fantasien og som gjør at barna er mer aktive i kommunikasjon og språk
- Barna får lese og fortelleropplevelser
- Teaterforestillinger

Godkjent at SU 1

- Natur og friluftsliv

- Tur og uteliv
- Dyrestell
- Utfolde skaperglede
- Undring og utforskertrang
- Ta vare på seg selv, hverandre og naturen

Tur og uteliv

Uteliv og turer er en av kjerneverdiene i Glittre. Vi jobber utfra et mål om at alle barna skal bli glade i å være ute i naturen uansett vær og årstid. Et barn som er glad i naturen vil også være mer opptatt av å ta vare på den. Det å være i fysiskaktivitet er sunt for fysisk og psykisk helse, og det å være ute i naturen kan for mange være et godt avbrekk

Når barna har større plass og utfolde seg på, og de står friere til å søke utfordringer utfra egne forutsetninger. Vi ser at barn som leker ute i naturen finner hverandre på en annen måte. De er mer inkluderende og leker mer med hverandre uavhengig av kjønn og alder. Barn

i en hektisk hverdag. Lengden på turen tilpasses barnas nivå og alder. Hva som er målet med turen, kan variere fra gang til gang. Noen ganger kan det være at barna finner noe på veien som opptar dem, og da kan det å snakke om og undre seg sammen med barna være det som er målet med denne turen. De eldste barna har en gapahuk som er deres faste turmål. Dette skaper en forutsigbarhet for barna, og det gjør det lett og kunne følge med på de forandringer som skjer i naturen i de ulike årstidene.

forholder seg fysisk utforskende til sine omgivelser. Ved at barna er aktive i naturfaglige prosjekter der de får kunnskap om natur, økologi og miljøvern. Ved å lære barna å få kjennskap til hvordan naturen skal

brukes, vil barna få gode holdninger og respekt for naturen og alt levende.

Våre tiltak:

- Barna skal få positive opplevelser med å være ute og kjenne på mestringsfølelse
- Alle avdelinger har faste turdager
- Gi barna positive holdninger til uteliv, uavhengig vær og temperatur
- Bruker naturen som leke materiell
- Bærekraftig tankegang rundt naturen og deres ressurser
- Vi tar i bruk tradisjonelt norsk friluftsliv som
  - Bål
  - Spikking og saging
  - Sanking av mat
  - Forsker på plante og dyreliv

- Livsmestring og helse

- Sosial kompetanse
- Danning og omsorg
- Lek
- Mat og helse

Sosial kompetanse

For å fungere godt sammen med andre er det en forutsetning at man har sosial kompetanse. Dette innebærer ferdigheter som man bare kan utvikle gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn få erfare at de er betydningsfulle for fellesskapet og få oppleve positivt samspill med andre barn og voksne. Barna skal få støtte og hjelp til å mestre balansen mellom å ta vare på egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Våre tiltak:

- Barna skal oppleve å utvikle et godt selvbilde
- Tilstrebe at barna lærer seg å løse konflikter på egenhånd. Er støttende og veiledende når det er behov
- Barna skal utvikle empati ved å få kjennskap til egne og andres perspektiver, tanker og følelser

Danning - omsorg

Alle skal ha like muligheter til å utvikle seg selv og sine evner uavhengig av sosial bakgrunn. I vår barnehage er vi bevisst på at alle skal kunne føle seg betydningsfulle, og gis like muligheter for deltagelse. Barna skal få en felles forståelse av verdier og normer som er viktig for fellesskapet.

Våre tiltak:

- Vi markerer samefolkets dag
- Stolthetsuke
- Alle barn får lik mat
- Rom for forskjeller og ulikheter
- Temaarbeid knyttet til FN-dagen
- Legger til rette for hvile/ søvn
- Barna får medvirke i egen hverdag ut i fra forutsetninger og behov
- Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg, trygghet og trivsel

Lek og læring

«I barnehage skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre». Barnehagen skal fremme læring (udir.no) Vi ser på læring som et helhetlig begrep der alt vi gjør er læring.

Lek er barnets autentiske uttrykksform og derfor deres viktigste beskjeftigelse. Når barn leker føler de trygghet, de kjenner at de betyr noe for andre. De opplever å bli inkludert, og får bekreftet sin egenverdi, dette følger dem resten av livet. For å gi leken best mulig vilkår har vi en anerkjennende grunnholdning til hverandre, bygget på likeverd mellom individer. Vi gir hverandre rett til egne erfaringer, opplevelser og eget perspektiv. Relasjonene er preget av at alle kan være seg selv uten frykt for å miste tilknytning.

Innemiljøet i barnehagen skal være en invitasjon til å bevege seg inn i fantasiens og lekens verden. Rommene er innredet slik at barna enkelt kan oppsøke de aktivitetene de ønsker og selv kan finne materialer og leker. Uteområdet byr på mange fysiske utfordringer, lek og fantasi gjennom alle årstider.

Våre tiltak:

- Lekemateriale tilgjengelig i barnas høyde
- Engasjert og dyktige ansatte som er delaktige og legger til rette for lek og læring d
- Stort uteareal med utfordringer og lekemuligheter for alle barn
- Innreder med udefinert, tilgjengelig og kjønnsnøytralt materiale
- Personale er gode medlekere som bidrar for at alle skal komme inn i lek
- Vi har tid til lek
- Verner om lek
- Små lekegrupper

- **Grønt fokus**
- Fra jord til bord
- Bærekraftig tankesett
- Klimavennlig mat

Mat og helse

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen;

skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Våre tiltak:

- Det serveres tre måltider + frukt og melk i barnehagen daglig
- Barnehagen tilbyr varmmat hver dag
- Vi har egen kokk som lager bærekraftig og klimavennlig mat
- Barna får delta i matlaging
- Vi dyrker, høster og sanker fra egen produksjon og naturen
- Vi serverer hjemmebakket brød

Fra jord til bord

Det er viktig å lære hvor maten på bordet kommer fra. Glittre har et bærekraftig tankesett der vi lærer å ta vare på oss selv, hverandre og naturen. Vi dyrker mat i grønnsakshagen og ønsker at barna skal få en større forståelse av hvor maten kommer fra, og kunne følge prosessen fra vår til høst.

- Egg fra egne høner
- Dyrking av egne grønnsaker
Høsting fra egen kjøkkenhage
- Vi bruker matrester for å få ned matsvinn og for å lære barna at med små grep kan en matrett forvandles til en ny

Bærekraftig tankesett

Bærekraftig tankesett handler om å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling handler om å ivareta menneskenes behov i dag, uten å ødelegge mulighetene for kommende generasjoner til å dekke sine behov. Vi må ha en visjon om å overlevere en verden til våre etterkommere som er i samme stand som den verden vi hadde ønsket at den forrige generasjon hadde overlevert oss. Utdanning for bærekraftig utvikling innebærer å gi

kunnskaper, ferdigheter og holdninger som trengs for at vi skal kunne ta vare på vår felles jord, til å ta reflekterte valg og til å delta i den demokratiske debatten om hvilke tiltak som er riktige og viktige for en bærekraftig utvikling for alle. Vi må bidra til å gi barna framtidshåp og vise at innsats fra hver enkelt nytte og er nødvendig.

Våre tiltak:

- Barna får naturopplevelser og blir kjent med naturens mangfold
- Arbeidsmetoder som utforsker et miljøbevisst menneske og tar i bruk gjenbruksmateriale
- Lekende tilnærming til nye fenomener og gleden i å oppdage noe nytt
- Lære å se sammenheng i naturen

Godkjent at SU 18.04-2023

Psykisk helse i barnehagen - et livsviktig arbeid

Barnehagen er en av de viktigste arenaene for forebyggende psykisk helse. I Glittre barnehage har vi som mål å være en psykisk helsefremmed institusjon.

Norske høykvalitets-barnehager beskytter barn fra lavinntektsfamilier mot depresjon og angst når lavinntektsfamiliens økonomi buttrer.

Arne Holte

Våre mål er:

- Å synliggjøre, trygge og anerkjenne barn
- Å støtte barn med å regulere følelser
- Å støtte barn med sorg og skuffelser
- Å hjelpe barn til å leke og mestre
- Gi ubetinget kjærlighet.
- Barnet skal kunne ordne opp i konflikter på egen hånd, med og uten voksenstøtte
- Sunn kropp og frisk hjerne
- Sosialt utjevnerende fokus
- Barn og voksne er gode på relasjoner

Våre tiltak:

- Barna får ros på riktig tid og sted
- Barnet er med i prosesser, og får ta egne beslutninger
- Gi barnet oppgaver der de mestrer
- Små barnegrupper
- Vi er ute store deler av dagen og er fysisk aktivitet store deler av dagen
- Legge til rette for ro og hvile
- Barna er i kontakt med naturen og dyr
- Alle barn får lik mat i barnehagen
- Avdelingene er mye sammen og er trygge på hverandre

Godkjent at SU 18.04-2023